

Har Olympen fallit?

Sedan en tid går filmen "Olympus has fallen" inte längre att se på biografer i Sverige. Men den finns ju på video/DVD. Filmens inledning med en mystisk bilolycka där USA-presidentens fru dör blir den mörka bakgrunden till en ännu mörkare fortsättning.

18 månader senare angrips Vita Huset av terrorister. Opålitliga som de är har de gömt sig i vanliga sopbilar. Nu stormar de med sina maskingevär fram mot Vita Huset. Detta efter ett avledande flyganfall med ett stort flygplan som planlöst mejar ner folk i staden med kulspruta. Obeliskan nära Kapitolium, Washingtonmonumentet, slås ominöst av när planet störtar efter att till slut ha skjutits ned.

Hur är en sådan terrorattack möjlig? Filmen ger svar. Under förespeglning att representera Sydkorea har en delegation – samtidigt som sopbilarna flockar sig utanför – fått audiens inne i Vita Huset. Sydkoreas representanter visar sig ingå i komplotten och gruppledaren är terrorchefen själv. Under ledning av honom fångas presidenten med flera inne i Vita Huset.

Elaka miner

Terroroperationen lyckas alltså till en början. Dessa terrorister är heller inte att leka med. De är koreaner och på något sätt har de koppling till Nordkorea. Och terrorledaren själv är väldigt arg på USA för att "hans mamma dödades av en amerikansk mina".

Hela 40–50-talets rasistiska agenda finns med i filmen kombinerat med en hänsyftning till al Qaidatemat. Filmens koreanska terrorister gör elaka miner. Och de låter ungefär som japaner i propagandafilmer från andra världskrigets tid. Korthuggna grymtningar och obegripliga fraser eller kommandorop. Inga längre resonemang. Samtidigt som de både kan hantera flygplan, datorer och maskin-

gevär med otäck bravur.

Ett av flera underbudskap i filmen är följaktligen: det går inte att lita ens på USA:s allierade. Sydkoreanen kan visa sig vara nordkorean. Lite som de afghaner USA-militären samarbetar med i Afghanistan där sidbytare plötsligt går till angrepp mot USA-soldater inne i militära posteringar. Filmens koreanska terrorister har också en vit amerikan på sin sida som förrått sitt land. Han får stå för den inre fiende som sviker presidenten och hela USA.

De koreanska terroristerna torterar de olika USA-ledare de håller fångna. De lyckas få ur dem koderna till hela kärnvapenarsenalen i USA. De inleder en process för att spränga den i luften i sina silos. Målet för terrorattacken visar sig alltså vara att hela USA ska förintas med sina egna kärnvapen.

Nya fiendebilder

Morgan Freeman som spelar tillfällig president och den kvarvarande fria administrationen och militären stoppar denna hemska plan. Med hjälp av en agent som klarat sig kvar inne i byggnaden. Han mördar koreaner på löpande band, bl a genom att slå en av dem i huvudet med en staty av Abraham Lincoln (tung symbolik), samt avlivar den vite USA-förrädaren förstås.

Det är tråkigt att Morgan Freeman som är en bra skådespelare medverkar i en sådan här film

"Olympus has fallen" fick i Sverige få recensioner och dålig kritik. Och filmen är ett pekoral, ett rejält sådant. Vissa recensenter, som Expressens t ex som trodde att filmen ville uppmärksamma dåligt terroristskydd, har inte förstått vad filmen egentligen är till för: Att måla upp nya användbara fiendebilder.

Men om populärkulturen speglar underströmmar i samhället och vårt kollektiva medvetande så finns det i sörjan av blod och våld som präglar filmens två timmar ändå inslag som gör den lite intressant. Det här är smörja, men smörja med en viss tendens.

Ett ytterligare underliggande budskap i filmen är t ex: "USA är hotat

och svagt på många vis men vi kämpar emot om vi angrips. Vi är fortfarande världens enda stormakt". Vita Husets kodnamn är i filmen "Olympus" och Olympen var ju gudarnas boning i grekisk mytologi. Men Vita Huset var även en av de symbolbyggnader som verklighetens al-Qaidaterrorister missade 11 september 2001. I filmen skadas byggnaden allvarligt.

Till slut kliver ändå presidenten, symbol för hela USA, sårad men levande ut ur byggnaden. Allt är frid och fröjd och slutrepliken blir den vanliga: "God bless America".

Att se "Olympus has fallen" känns som att kastas bakåt i tiden. Innan USA-militären anföll Afghanistan och Irak gjordes flera filmer i USA på temat "att kriga i muslimska länder". Om det mönstret upprepas är denna film tyvärr också ett förebud. Om verkliga fasor som framöver kan komma att utspela sig inte bara som nu i Syrien utan kanske även på Koreahalvön – och fler platser än så.

Henrik Persson